

یادداشت

لزوم حکمرانی یکپارچه انرژی

مهدی عرب صادق

در نظام جمهوری اسلامی ایران حکمرانی انرژی یکپارچه نداریم. آنچه حلقه مفقوده سیاست‌گذاری‌های کلان در جمهوری اسلامی است، اندیشه حکمرانی انرژی است و ثمره آن نوع مدیریت را می‌توان در ناترازی ۲۰ هزارمگاواتی برق و افت حداقل ۴۰ درصدی شاخص GDP در نظر گرفت. مسئولان در کشور درکی از پیشسازی مؤلفه انرژی برق در اثرگذاری بر حوزه اقتصاد، بر رفاه و اجتماع و بر حوزه تولید و صنعت ندارند و صرفاً این حوزه را یک صنعت خدمت‌رسان می‌دانند و تکالیف و اختیاراتش و امکاناتش منطبق نیست. باید از مسیر طراحی و اجرای حکمرانی انرژی در داخل و دیپلماسی فعال انرژی در خارج مرزها، امنیت انرژی کشور را تأمین کرد. نیل به حکمرانی مطلوب انرژی با چنین ساختاری دور از ذهن است و حوزه آب و برق کنار یکدیگر وصله ناجور هستند، از طرفی دوری ساختاری برق و نفت از یکدیگر مشکل‌ساز شده است. اکوسیستم تولید و مصرف انرژی در ایران حتما نیاز به تغییرات اساسی دارد. در شرایطی که ناترازی برق داریم اگر سراغ رفع ناترازی و ساخت نیروگاه برویم باید پیش از آن شبکه برق را به‌صورت هوشمند و با توپولوژی هوشمند توسعه بدیم؛ در مسیر توسعه باید هم‌راهی و اعتماد مردم را در بعد مصرف ایجاد کرده باشیم؛ موازی با ظرفیت‌سازی نیروگاهی و شبکه برق باید از توسعه زیرساخت‌های نفت و گاز غفلت نشده باشد؛ چراکه در حال‌حاضر سالانه حدود ۱۲ میلیارد مترمکعب از ظرفیت تولید پارس جنوبی کاسته می‌شود و با وجود ظرفیت‌سازی نیروگاه مقوله تأمین سوخت گلوگاه خواهد شد. اکنون ناترازی گاز نه فقط در فصل سرد سال که تقریباً به تمام ایام سال سرایت یافته است. متوسط ناترازی سالانه ۱۲۵ میلیون در روز؛ در فصل سرد سال به ۲۲۵ میلیون لیتر و در بیک نیاز مصرف گاز به ۳۱۵ میلیون لیتر رسیده و این روند افزایشی است. آمار نگران‌کننده‌تر مصرف ۷۹ میلیارد مترمکعب گاز نیروگاهی است از کل ۲۴۹ میلیارد مترمکعب مصرف‌شده در سال ۱۴۰۲ و این معادل حدود ۳۲ درصد کل گاز کشور است و البته نیاز مصرف نیروگاهی واقعی با شرایط اندامن و تلفات فعلی بیش از ۳۵ درصد است و موجب اتلاف ۱.۶ میلیارد دلار سوخت مایع مثل کاروبئیل یا مازوت در سال شده است. در چنین شرایطی لوايح سنواتی بودجه کشوری مطلقاً منطبق بر برنامه‌های پنج‌ساله توسعه نخواهد بود و ضمناً همان لوايح بودجه نیز محقق نشده؛ به‌عنوان مثال در سال ۱۴۰۲ فقط ۲۸ درصد منابع مربوط به تولید و توزیع انرژی محقق شده است و منابع سرمایه‌گذاری توسعه زیرساخت‌های انرژی به کتر از نصف کاهش یافت و این شیوه حکمرانی باعث شده ناترازی انرژی به چالش اصلی ملی تبدیل شود. ضرورت دارد در شروع دولت چهاردهم ساختارها طوری بنا شود که حکمرانی نوین انرژی با تشکیل وزارت انرژی مشکل‌ز بخش برق وزارت نیرو، نفت و انرژی اتمی رقم بخورد و وقت آن ابتدای دولت است، چراکه با تثبیت کابینه جدید مقاومت برای اجرا به شدت بالا می‌رود و ضرورت دارد در سریع‌ترین زمان یک نهاد تنظیم‌کننده بخش برق و نفت در صورت تولید و مصرف ایجاد شود. آنچه واضح است ضرورت توسعه نیروه حرارتی است، ولی با شرایط فعلی زیرساخت‌های نفت و گاز مثل آب در هاون کوبیدن است و باید کار جدی و هوشمند بشود و البته از توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر غافل نشد که متأسفانه منابع مالی برای تأمین این نیروگاه‌ها و پرداخت هزینه انرژی به نیروگاه‌های مذکور را فراهم نمی‌کند و البته ماده ۱۲ قانون مانع‌زدایی صنعت برق ظرفیت‌هایی دیده ولی هرگز در عمل پیاذه نشده و دست وزارت نیرو را خالی بازگردانده و منجر به انباشت بیش از ۱۲۰ هزار میلیارد تومان بدهی وزارت نیرو شده است. همه اینها ناشی از یک مسئله مهم است و آن حکمرانی جزیره‌ای و غلط انرژی در کشور است و باید به رئیس‌جمهور محترم هشدار دهم با چنین شیوه حکمرانی در پایان دولت یازدهم باید منتظر عبور از بحران موجود به سمت یک فاجعه و آن ناترازی ۳۸ هزار مگاواتی باشیم و دلار مثلاً نیم میلیون تومان‌ای در ۱۰ سال آتی مطلقاً دور از ذهن نخواهد بود و خود می‌دانید این یعنی چه!

خبر

رئیس کمیسیون اقتصاد مجلس

وزیر آینده به کنترل تورم بسنده نکند

رئیس کمیسیون اقتصاد مجلس گفت؛ باید تکلیف اقتصاد ایران را درباره چند کلیه‌واژه روشن کنیم؛ چگونه رئیس‌جمهور با افرادی که هرکدام آن در یک طیف هستند قرار است کار کند؟ دولت برای تأمین مالی باید حمایت تجاری و اجتماعی داشته باشد.شمس‌الدین حسینی در مراسم افتتاحیه نمایشگاه صنعت مالی با بیان اینکه امروز مهم‌ترین موضوع تأمین مالی است، اظهار کرد: اتفاقاً دولت‌هایی که وابستگی بیشتری به مکاتب پولی داشتند، عملکرد نامناسب‌تری در کنترل نقدینگی به جا گذاشتند. بانک مرکزی فاصله زیادی با سایر بازارهای مالی ازجمله بازار سرمایه دارد و این فاصله خود مانع از توسعه بازار مالی می‌شود و یکی از پرش‌هایی که از وزیر آینده اقتصاد خواهد داشت، همین موضوع است که چه برنامه‌ای برای توسعه صنعت مالی کشور دارد؟ وی ادامه داد: وزیر آینده نباید به این برنامه کنترل تورم بسنده کند و باید دید تا چه حد در این زمینه‌ها آگاهی دارد و در این مدت آنچه باید به این حوزه پرداخته نشده است، رئیس کمیسیون اقتصاد مجلس گفت: بازار سرمایه کشورمان در حال حاضر نسبت به بازار ۱۰ سال گذشته در بسیاری از شاخص‌ها رشد کرده، اما این بازار همچنان بحث تأمین مالی اقتصاد فاصله دارد.

بررسی ۱۲۰ شرکت بورسی نشان می‌دهد که افزایش هزینه‌ها و ناترازی برقی ۶۰ درصد صنایع را در چهار ماه ابتدای امسال با کاهش تولید مواجه کرده است **کاوه نصرتی**: صنایع کشور در فصول گرم با کمبود برق و در فصول سرد با کمبود گاز دست و پنجه نرم می‌کنند. آخرین گزارش سندیکای تولیدکنندگان برق حاکی از آن است که کمبود برق با سیر صعودی در سال‌های اخیر به ۱۸ هزار مگاوات در روز رسیده است. بررسی عملکرد تولید ۱۲۰ شرکت بورسی نشان می‌دهد نزدیک به ۶۰ درصد این شرکت‌ها با کاهش تولید در چهار ماه ابتدای امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته مواجه بوده‌اند و برخی شرکت‌ها حتی تولید تا حدود ۷۰ درصد را تجربه کرده‌اند. این بررسی حاکی از آن است که افت تولید در انواع صنایع رخ داده و مختص به صنایع خاصی نبوده است. صاحبان این صنایع، عامل اصلی کاهش تولید را قطع برق و ناپایداری شبکه تأمین انرژی می‌دانند.

کمبود برق تولید ۶۰ درصد شرکت‌ها را کاهش داد

کمبود برق در سال‌های گذشته رو به افزایش بوده و از پنج هزار مگاوات روزانه در سال ۱۳۹۷ به ۱۸ هزار مگاوات روزانه در سال جاری رسیده است. در واقع در یک بازه شش ساله کمبود برق بیشتر از ۳.۵ برابر شده است و پیش‌بینی می‌شود که با افزایش تقاضا و کمبود عرضه، ناترازی برق به سرعت رشد کند و خاموشی گسترده در انتظار صنایع و بخش خانگی باشد.

نگاهی بنیادی به شرایط سهام شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه نشان می‌دهد که قطعی‌های تمام‌ناشدنی عرضه انرژی به واحدهای تولیدی که در ماه‌های سرد منجر به کمبود گاز و در ماه‌های گرم منجر به کمبود برق شده است، به افت تولید شرکت‌ها و کاهش فروش آنها و در پی آن افت حاشیه سودهای عملیاتی و خالص منجر شده است. در واقع شرکت‌ها زمانی که تولیدات کمتری دارند، با وجود رشد مبالغ فروش به‌دلیل تورم موجود در کشور، با رشد بیشتری در هزینه‌ها مواجه هستند و هزینه‌های ثابت آنها نیز به تعداد کمتری واحد محصول سرشکن شده و در نتیجه حاشیه سود عملیاتی و در نهایت سودآوری آنها را کاهش داده است. رویدادی که در گزارش‌های عملکرد سه ماهه اول سال جاری به وضوح مشخص بود و اکثر شرکت‌های بازار سرمایه با کاهش سودآوری نسبت به فصل قبل و همچنین سه ماهه سال ۱۴۰۲ مواجه بودند.

بر همین اساس و در گزارش پیش‌رو، براساس گزارش عملکرد تیرماه شرکت‌های تولیدی بازار سرمایه که شامل اطلاعات ۱۲۰ شرکت تولیدکننده حاضر در بازار بورس یا فرابورس است، به تغییرات میزان تولید محصولات اصلی این شرکت‌ها در چهار ماهه ابتدایی سال جاری و مقایسه آن

کسب وکار صنعت پتروشیمی فراموش

گزارشی از تأثیر منفی ناترازی برق بر فعالیت واحدهای تولیدی و هزینه‌های زیادی که نصیب صنعت شده است

صنایع در چاله شوک‌های انرژی

صنایع پتروشیمی و فلزات اساسی تا صنایع مواد غذایی و آرایشی و بهداشتی و شونیده روی داده است.

خسارت سنگین قطع برق برای صنایع

براساس تحقیقات انجام‌شده توسط معاونت پژوهشی انجمن ساتکا (انجمن سازندگان و تأمین‌کنندگان کالا و خدمات انرژی‌های تجدیدپذیر)، صنایع مختلف نظیر فولاد، پتروشیمی و سیمان و دیگر صنایع خسارت هنگفتی به‌دلیل قطع برق متحمل می‌شوند. به‌طور متوسط، زیان هر کیلووات برق قطع‌شده بین ۱.۵ تا دو یورو تخمین زده می‌شود. این خسارت برای صنایع ایران برای هر کیلووات بین هفت هزار تا ۶۳ هزار تومان متغیر است. حمیدرضا صالحی، عضو کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران هم پیش از این به «شرق» گفته بود: برآوردها نشان می‌دهد قطع برق عدم‌النفع چهار تا پنج میلیارد دلار برای صنایع پتروشیمی، فولاد و سیمان داشته است و به طور خاص، صنعت فولاد با خسارت حدود سه میلیارد دلار مواجه است.

فعالان صنایع معتقد هستند هر بار روشن و خاموش‌کردن صنایع حدود ۲۴ ساعت طول می‌کشد و هر خاموشی برق ۲۴ ساعته موجب افزایش خسارات می‌شود. به گفته آنها واحدهای تولیدی‌ای که قطع برق، پیوستگی گسترش صنایع روی ایرانیان کاهش ۳۷ درصدی و بوتان کاهش ۳۵ درصدی تولید را در چهار ماهه ابتدای امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته تجربه کرده‌اند.

بخش قابل توجهی از شرکت‌های تولیدی هم کاهش ۱۰ تا ۳۰ درصدی تولید را در مدت زمان گفته‌شده ثبت کرده‌اند؛ برای مثال شرکت‌های ایران‌خودرو دیزل، چرخشگر، خوراک دام پارس و پتروشیمی سازند حدود یک‌سوم تولید خود را در چهار ماهه ابتدای امسال از دست داده‌اند.

همچنین شرکت‌های رنگ‌سازی مشهد کاهش ۲۸ درصدی، پتروشیمی کرمانشاه کاهش ۲۷ درصدی، نیان الکترونیک کاهش ۲۷ درصدی، بهار رز عالیس چناران کاهش ۲۷ درصدی، لوله و ماشین‌سازی ایران کاهش ۲۵ درصدی، سیمان شاهرود کاهش ۲۴ درصدی، پارس‌خودرو کاهش ۲۳ درصدی و وز ماکارون کاهش ۲۳ درصدی را ثبت کرده‌اند.

این افت تولید به طور قطع ارتباط مستقیمی با کاهش دسترسی شرکت‌ها به انرژی برقی در این مدت دارد. از سوی دیگر کاهش تأمین برخی مواد اولیه به‌ویژه در بخش پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی عامل دیگری در افت تولیدات شرکت‌ها در صنایع مختلف بوده است. نکته برجسته دیگر این گزارش را می‌توان این‌طور عنوان کرد که کاهش تولیدات شرکت‌ها صرفاً محدود به یک یا چند صنعت خاص نیست و افت تولید در اکثر صنایع از کشور را به حد قابل قبولی برساند.

خبر

۲برابرشدن تقاضای برق

تجدیدپذیر تا سال ۲۰۵۰

تقاضای جهانی برای برق تا سال ۲۰۵۰، رشد دو برابری خواهد داشت و تقاضا برای انرژی‌های تجدیدپذیر را افزایش می‌دهد. به گزارش ایسنا، در گزارش‌های جدید، پیش‌بینی شده است که تقاضا برای انرژی‌های تجدیدپذیر در سال‌های آینده، افزایش یابد، زیرا چندین کشور در سراسر جهان در حال عبور به سوی انرژی‌های سبز هستند. انتظار می‌رود تقاضای جهانی انرژی به موازات رشد جمعیت، صنعتی‌شدن و افزایش استفاده از فناوری‌های پیچیده مانند هوش مصنوعی، افزایش یابد. براساس ارزیابی‌های اخیر، انتظار می‌رود تقاضای جهانی برای برق تا سال ۲۰۵۰، در مقایسه با سال ۲۰۲۰، رشد دو برابری پیدا کند. جان کچام، مدیرعامل شرکت نیروی آمریکایی «نکست ارا انرژی»، به‌تازگی اعلام کرده است که تقاضا برای انرژی‌های تجدیدپذیر با افزایش استفاده از هوش مصنوعی، احتمالاً در هفت سال آینده، سه برابر خواهد شد. بخش‌های مختلفی، در رشد تقاضا برای انرژی‌های تجدیدپذیر در دهه‌های آینده نقش خواهند داشت که اولین آنها برقی‌سازی حمل‌ونقل است. چندین دولت در سراسر جهان استراتژی‌هایی را برای برقی‌کردن حمل‌ونقل عمومی و خصوصی، از جمله قطار، اتوبوس، کامیون و خودرو ایجاد کرده‌اند. این امر مستلزم سوئچ گسترده از سوخت‌های فسیلی، به سمت منابع برق تجدیدپذیر است. در سال ۲۰۲۲، خودروهای برقی حدود دو درصد از بازار جهانی خودرو را به خود اختصاص دادند، رقمی که انتظار می‌رود تا سال ۲۰۳۵، به ۵۰ درصد افزایش یابد که نشان‌دهنده تغییر پیش‌بینی‌شده عمیق در تقاضای انرژی برای حمل‌ونقل خصوصی است.

همچنین انتظار می‌رود که صنعتی‌سازی جهانی، سهم زیادی در افزایش تقاضا برای انرژی‌های تجدیدپذیر داشته باشد، زیرا فعالیت‌هایشان هستند. بسیاری از صنایع در حال سرمایه‌گذاری در هیدروژن سبز به‌عنوان جایگزین سوخت فسیلی هستند و انتظار می‌رود ارزش بازار هیدروژن سبز، با نرخ رشد مرکب سالانه ۳۱ درصد بین سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۳۲ افزایش یابد.

همچنین پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۰، ظرفیت تولید جهانی هیدروژن سبز به ۱۵۰ گیگاوات، معادل حدود ۶۳۷۵۰ تن در روز برسد، زیرا دولت‌ها در سراسر جهان بر صنایع سنگین فشار می‌آورند تا انتشار کربن خود را کاهش دهند. براساس گزارش اولیل‌پرایس، انتظار می‌رود رشد جهانی چندین بخش و فشار برای کربن‌زدایی، به افزایش شدید تقاضا برای انرژی‌های تجدیدپذیر در دهه‌های آینده کمک کند. با افزایش تقاضا، دولت‌ها در سراسر جهان در تلاش هستند ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر خود را برای حمایت از انتقال از سوخت‌های فسیلی گسترش دهند. با این حال، براساس سرعت سریع توسعه برخی از صنایع، مانند فناوری‌هایی که به دیانتسترها نیاز دارند، بسیاری از کشورها اگر بخواهند مطمئن شوند توسعه اقتصادی به‌دلیل فقدان یک سیستم پاک متوقف نخواهد شد، باید ظرفیت انرژی سبز خود را سریع‌تر افزایش دهند.

ارتباط با روزنامه شرق

T.ME/ALOSHARGH

WWW.SHARGHDAILY.IR

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله ای

شماره **RND-0318008-MM**

تحت عنوان خرید دستگاه اندازه گیری سولفور و کلر در مواد نفتی

شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند در نظر دارد نامین موضوع مدارالاشاره را از طریق مناقصه عمومی طبق اسناد مناقصه به نامین کننده واجد شرایط واکدار نامید شرکت‌های مناقصی می توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر و شرایط شرکت در مناقصه به سایت **WWW.IKORCIR** مراجعه نمایند.
مراجعه نمایند:
۱- موضوع مناقصه :

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	تعداد/مقدار	مبلغ برآورد(ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه(ریال)
۱	RND-0318008-MM	دستگاه اندازه گیری سولفور و کلر در مواد نفتی	یک دستگاه	۸۲,۳۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۱۵,۳۰۰,۰۰۰

ب) تضمین مورد قبول شامل : ضمانتنامه بانکی / چک تضمینی / چک بی بانکی / واریز وجه نقد
ج) شرکت در در با قبول هر یک یا تمام پیشنهادات بانو (اگره مناقصه به نفع ذیل باشد منجز است.
۲) کلیه اشخاص حقوقی اجبد شرایط مزایند مطابق تاریخ مهی ذیل جهت دریافت اسناد استعلام آرزویی به آدرس اینترنتی فوق الذکر مراجعه نمایند و پس از دریافت اسناد و مطالعه آن ، مستندات آرزویی را در قالب لوح فشرده در مهلت مقرر به آدرس ذیل ارسال نمایند.
بهبهی است پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در فراخوان اختلاف داشته و ارسال مدارک مناقصه از سوی مناقضین بعد از مهلت مقرر قابل پذیرش نمی باشد.
پس از آرزویی کتبی از مناقضین نباید شده جهت ادامه فرایند مناقصه دعوت بعمل خواهد آمد.
۳) مهلت دریافت اسناد :

۱-۳) مهلت دریافت اسناد استعلام آرزویی کتبی: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۹

۲-۳) مهلت ارسال پاسخ استعلام آرزویی کتبی: روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۱۳

۴) نام و نشانی دستگاه مناقصه گزار: ارک کلوبور-۲۰جاده پورچرد- دو راهی شازند- شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند - اداره تدارکات ۷۵- اتاق ۱۱۸

تلفن تماس: ۰۸۶-۳۳۹۳۸۳۳ یا (فای مطلقه) ۰۸۶-۳۳۹۳۸۳۰

فکس: ۰۸۶-۳۳۹۳۸۳۳ یا ۰۸۶-۳۳۹۳۸۳۲

روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره)شازند